

Výsledky odběru vzorků pitné vody na stanovení těžkých kovů ve školských zařízení v Jihomoravském kraji před zahájením školního roku 2023/2024

Vnitřní vodovody představují citlivý a zranitelný úsek celého vodovodního systému. **Nezávadná kvalitní voda předávaná v místě domovní přípojky** vodárenskou společností může v kohoutku spotřebitele natolik změnit svou kvalitu, že může představovat i **zdravotní riziko**. Častým problémem totiž bývá nepravidelná údržba vodovodních rozvodů, materiál, ze kterých jsou vodovodní trubky vyrobeny nebo jejich stáří. To vše vede k hromadění usazenin a dalších nečistot s nežádoucím dopadem na chuť, vůni a zákal pitné vody. Stav vodovodní sítě a její materiálové řešení má neoddiskutovatelný vliv na výslednou kvalitu vody **Odpovědnost za vnitřní vodovod** – úsek rozvodů, který začíná za domovní přípojkou a vede ležatými a stoupacími potrubími až k jednotlivým výtokovým armaturám – **má majitel nemovitosti**.

Jedním z úkolů provozovatelů škol je postarat se o nezávadnost pitné vody v rozvodech. Ta ale v době omezení či přerušování provozu stojí v trubkách a může být po letních prázdninách kontaminována těžkými kovy, bakteriemi a dalšími mikroorganismy. Nebezpečí těžkých kovů tkví v jejich negativním dopadu na lidské zdraví. Člověk se z nich nemůže akutně otrávit, pokud je však přijímá pravidelně v malých dávkách, mohou se u něj později projevit zdravotní problémy. Jedná se o různé vyrážky, zažívací potíže a dokonce i selhávání či poškození orgánů. Navíc se v lidském těle hromadí, protože je organismus neumí vyloučit.

Pracovníci orgánu ochrany veřejného zdraví KHS JmK se sídlem v Brně, odboru hygieny dětí a mladistvých, odebrali vzorky pitné vody na stanovení těžkých kovů. Vzorky byly odebrány v období od 28.8.-31.8.2023. Tento termín byl zvolen záměrně, aby se zjistila kvalita pitné vody po prázdninové dvouměsíční stagnaci ve vodovodních trubkách. Počet vzorků byl stanoven na 12 odběrových míst ve stravovacích zařízeních. V každém okrese byla náhodně vytipována 2 školská zařízení.

Ve vzorcích pitné vody byly stanoveny tyto ukazatele - **antimon, arzen, bor, hliník, hořčík, chrom celkový, kadmium, mangan, měď, nikl, olovo, selen, sodík, vápník, železo**.

Závěr: z výsledků laboratorních rozborů bylo zjištěno, že ve čtyřech zařízeních byly zjištěny zvýšené ukazatele železa, manganu a hliníku. V těchto čtyřech školských zařízeních byly provedeny opakované kontrolní odběry vzorků pitné vody, které proběhly již za plného provozu škol v září 2023. **Všechny výsledky jsou vyhovující dle platné legislativy.**

Velmi důležitým a základním **opatřením** proti nežádoucí stojaté vodě je její odtočení v dostatečném množství, aby se ke kohoutkům dostala čerstvá, pitná voda. **Klíčové je nechat ji dostatečně odtéct – dle doporučení Státního zdravotního ústavu – několik minut nebo alespoň tak dlouho, dokud není chladná.** V případě delšího než měsíčního přerušování provozu by se pak měl propláchnout celý rozvod pitné vody v budově.

Zpracovala:

MVDr. Marcela Hadámková

ředitelka odboru HDM KHS JmK se sídlem v Brně